

VANA-KREEKA (vastused)

Esitatud on eeldatavad vastused. Hinnatakse täispunktidega!!!

1. Kirjuta märksõnade taha õige periood:

5p/___

lossid	Kreeta-Mükeene kultuur
Aleksandria	hellenismi ajajärk
kolonisatsioon	arhailine ajajärk
raua kasutuselevõtmine	tume ajajärk
demokraatia kõrgaeg	klassikaline ajajärk

2. Mida tähendavad järgmised väljendid? Selgita lühidalt tekkimise asjaolusid.

8p/___

Väljend	Tähendus	Selgitus
ahhilleuse kand	Ainus hõlpsasti haavatav või nõrk koht	Emal hoidis kangelast kannast kui kumbles teda haavamatuks tegevas allmaajões
Trooja hobune	Kingitus, mis kätkeb ohtu selle saajale	Troojalased vedasid linna kingituseks mõeldud puuhobuse, milles olid sees sõjamehed
lakooniline	Napisõnaline väljendusviis	Lakoonika maakonnas asus Sparta, kus kasvatus nõudis lühidat ja täpset väljendumist
filipika	Teravad süüdistused kellegi aadressil	Väljend Makedoonia kuningas Philippose nimest, kelle vastu Demosthenes pidas mitu teravat kõnet

3. Kuidas nimetati kreeka mütoloogias järgmisi jumalikke olendeid?

5p/___

pooleldi inimese ja pooleldi hobusekehaga olend	kentaaur
tiibade, lõvi keha, naise pea ja rinnaga olend	sfinks
igavesti noor ja ilus neiu	nümf
ühesilmaline hiiglane	kükloop
kitsejalgne inimolend	saatür

4. Võrdle Ateena ja Sparta riigikorraldust. Esita kaks sarnasust ja kaks erinevust Ateena ning Sparta riigikorralduses. **Vastustes esitatud võimalikud variandid.**

6p/___

Ateena eripära	Sarnasused	Sparta eripära
Demokraatlik valitsemisvorm Riigiametis maksti palka, mis võimaldas ka vaestel kandideerida Strateegid valiti, teised ametnikud valiti loosiga Esikohal üksikisiku huvid	Rahvakoosolekul kõrgeim võim, mlttekodanikud riigi juhtimises ei osale, kodanikud moodust arvulise vähemuse elanikkonnast, riigiametnikud valitakse, Elanikkonna põhikihid olid kodanikud, vabad mitte-kodanikud ja orjad, sõjaliselt tugev	Aristokraatlik valitsemisvorm Kodanike osakaal väiksem Riigi eesotsas kaks päritava võimuga kuningat Esikohal riigi huvid

5. Millise kohaga on tegemist?

5p/___

mägi, kus asus jumalate taevane loss	Olümpos
müüdi järgi olevat Apollon seal tapnud lohemaod	Delfi
argonautide reisi sihtkoht	Kolchis
seal asus üks maailmaimedest, Zeusi kuju	Olümpia
ühendustee Põhja-Kreekast Kesk-Kreekasse	Termopüülid

6. Kuidas mõjutas mütoloogia Vana-Kreeka kunstiloomingut? Too kolm näidet.

3p/___

näide kirjandusest	Eeposed põhinesid müütilise Trooja sõja sündmustel, tragöödiad tuntud mütoloogilistel süžeedel
näide skulptuurist	Kujutati mütoloogiaga seotud tegelasi, näiteks jumalate kujud
näide arhitektuurist	Templid pühendati jumalatele

7. Loe läbi katkend. Vastates küsimustele toetu tekstile ja oma teadmistele.

6p/___

Millisest riigimehest Plutarchos kirjutas?	Perikles
Milline riigikord tema ajal Ateenas valitses?	demokraatia
Kes ei kuulunud Ateena kodanike hulka?	võõramaalased, naised, orjad
Miks kutsuti teda Olümposlaseks?	hea kõneoskuse tõttu
Kuidas muutus tema ajal akropoli otstarve võrreldes varasemaga?	ei olnud enam sõjalist tähtsust, kujunes pühamuks
Kust saadi selleks raha?	Ateena mereliidu kassast

8. Loetle kreeklastele tuntud seitse maailmaimet ja kirjuta number kaardile ning riik, mis seal tänapäeval asub. 10p./-
Kõik õoged(21)-10p.; 20-18-9p.; 17-16-8p.; 15-14-7p.; 13-12-6p.; 11-10-5p.; 9-8-4p.; 7-6-3p.; 5-4-2p.; 3-2-1p.

Egiptuse püramiidid 1 Egiptus
Babüloni rippaiad 2 Iraak
Zeusi kuju Olümpias 3 Kreeka
Artemise tempel Efesoses 4 Türgi
Halikarnassose Mausoleum 5 Türgi
Rhodose koloss 6 Kreeka
Aleksandria tuletorn 7 Egiptus

9. Milliste jumalate austamise ja milliste pidustuste või rituaalidega olid seotud järgmised ehitised?

6p./

Olümpia staadion **Zeus, korraldati olümpiamänge**
Teater Ateena akropoli jalamil **Dionysos, korraldati teatrietendusi**
Eleusise tempel **Demeter, korraldati müsteeriume**

10. Milliseid vastuseid järgmistele küsimustele esitasid Vana-Kreeka filosoofid?

4p/___

Thales-kõik sai alguse veest
Sokrates-halb käitumine tuleb teadmatusest
Platon-Riigi eesotsas peaksid olema filosoofid
Aristoteles-Maa on kera kujuline, Päike tiirleb umber Maa

11. Piltidel on esitatud näited vaasimaali stiilidest. Nimeta stiilid. Vasta küsimustele.

4p. ___

1) punasefiguuriline 2) mustafiguuriline

1p.

Milliseid antiikaja olümpiamängude võistlusalasid on vaasidel kujutatud?

Kaugushüpe, kettaheide, odavise ja jooks

1p

Milline viievõistluse võistlusala puudub?

maadlus

1p

Arvuta, mitu aastat tagasi toimusid esimesed olümpiamängud. **776+2008= 2784 a. tagasi**

1p